

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

فرهنگ واژه‌نمای بسامدی بندهشن ایرانی

بر اساس نسخه‌ی ت.د.۲

محمد علی گنج‌های

استاد راهنما: دکتر کتایون مزداپور

استاد مشاور: دکتر فاطمه جدلی

شهریور ۱۳۸۶

تقدیم به:

پدر و مادرم

فهرست

Contents

۴	چکیده
۴	کلمات کلیدی
۵	هدف
۵	پیشینه
۷	روش کار
۷	نکات فنی
۸	نکات در نظر گرفته شده در تهیهی واژه‌نما
۹	متن حاضر
۱۰	منابع و مآخذ
۱۲	روش استفاده از واژه‌نما

چکیده

یک واژه‌نمای بسامدی از متن پهلوی بندهشن ایرانی بر اساس نسخه‌ی ت.د.۲ در این پایان‌نامه ارائه شده است. این واژه‌نامه، آوانویسی واژگان متن ذکرشده را به ترتیب حروف لاتین ارائه می‌کند و ذیل هر واژه، همه‌ی نمونه‌های وقوع آن در متن پهلوی را به همراه شماره‌ی صفحه و خط فهرست می‌کند.

کلمات کلیدی

واژه‌نما، واژه‌نمای بسامدی، زبان فارسی میانه، زبان پهلوی، بندهشن، بندهش، بندهش ایرانی، بندهش ایرانی نسخه‌ی ت.د.۲

هدف

هدف از انجام این پایان‌نامه، فراهم آوردن واژه‌نمایی است که مکان واژگان مختلف پهلوی را در متن بندهشن ایرانی نشان دهد. چنین واژه‌نمایی به کار کسانی می‌آید که دغدغه‌ی آنان، انجام پژوهش‌های واژگانی در متن یادشده است.

این واژه‌نما بخشی از پروژه‌ی بزرگ‌تری است که می‌کوشد ابزارهای کمکی رایانه‌ای برای پژوهش در زبان‌های باستانی ایران فراهم آورد.

پیشینه

در رشته‌ی زبان‌های باستانی ایران، جای خالی ابزارهای کارآمد و قابل اعتماد رایانه‌ای برای یاری رساندن به پژوهشگران و نوآموزان این رشته به شدت خودنمایی می‌کند. پژوهشگر این حیطه، با آگاهی‌ای که از امکانات بالقوه‌ی سامانه‌های اطلاعاتی رایانه‌ای دارد، گاهی آرزو می‌کند که کاش نمایه‌ی جامعی از پژوهش‌های انجام شده‌ی پیشین در این زمینه بصورت الکترونیک وجود داشت یا نسخه‌ی معتبری از متون موجود و خوانش و تجزیه و تحلیل آن‌ها در رایانه‌های مراکز پژوهشی موجود بود تا سرعت و دقت کار پژوهشی بالاتر می‌رفت و یافتن منابع تحقیق و دسترسی به آنها با سهولت بیشتری امکان می‌یافت.

البته پیش از این زمینه‌هایی برای تبدیل متون باستانی ایرانی به نسخه‌های الکترونیک و ارائه‌ی ابزارهای لازم برای جستجو و تحلیل آن‌ها فراهم شده است. از این جمله می‌توان به تلاش‌های بخش ایران‌شناسی دانشگاه مینه‌سوتا در ارائه‌ی قلم‌های^۱ رایانه‌ای برای خطوط اوستایی، فارسی باستان و پهلوی (بطور ناقص) [۱]، سایت اینترنتی avesta.org در ارائه‌ی متن کامل اوستا به خط اوستایی، آوانویسی و ترجمه‌ی انگلیسی [۲]، و مطالب آموزش زبان فارسی باستان در زبان‌های باستانی دانشگاه تگزاس [۳]، مجموعه مقالات الکترونیک SAOS در پایگاه اینترنتی این مدرسه [۴]، استاندارد Unicode ارائه شده توسط مایکل اورسون برای خط فارسی باستان [۵]، و نسخه‌ی الکترونیک آوانویسی چند متن برگزیده‌ی پهلوی و واژه‌نمای آنها در پروژه‌ی TITUS [۶] اشاره کرد.

کارهای اشاره شده و تلاش‌های بسیاری که اشاره به آنها در حوصله‌ی این مقدمه نیست، اگرچه در جای خود ارزشمند، قابل تقدیر و قابل استفاده هستند، اما از جامعیت یک راه حل فراگیر برای بکارگیری عملی رایانه در پژوهش‌های زبان‌های باستانی ایران بی‌بهره‌اند. شاهد این ادعا آن که تا کنون سابقه نداشته است که در یکی از پایان‌نامه‌های رشته‌ی فرهنگ و زبان‌های باستانی در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، به عنوان منبع تحقیق به یکی از منابع ذکر شده اتکا شود و تا به حال هرچه پژوهش شده، با همان روش‌های سنتی بوده که استادان ما هم از آنها بهره می‌برده‌اند.

چندی است که استاد فرزانه سرکار خانم دکتر کتایون مزدپور با توجه به خلاء موجود و ضرورت ارائه‌ی یک راهکار رایانه‌ای جامع، دقیق و قابل اعتماد برای پژوهشگران این حیطه، در تکاپوی پی‌ریزی بنای چنین راهکاری هستند و هدف نهایی این تلاش راه‌اندازی یک پایگاه اینترنتی است که شامل داده‌ها و ابزارهای زیر باشد:

- نمایه‌ای موضوعی و قابل جستجو از مقاله‌های پژوهشی مرتبط،
- نسخه‌ی الکترونیک دست‌نوشته‌های موجود به همراه آوانویسی‌ها و ترجمه‌های ارائه شده،
- واژه‌نامه برای زبان‌های باستانی ایران،
- ارائه‌ی محیطی مناسب برای تشریح مساعی و تضارب آرای پژوهشگران،
- و ابزارهای کمکی برای تحلیل دشواری‌های متون، مقایسه‌ی خوانش‌های گوناگون و بررسی‌های تطبیقی.

در حال حاضر این پایگاه در فاز مقدماتی فراهم آوردن زیرساخت‌های رایانه‌ای و ورود اطلاعات قرار دارد. پایان‌نامه‌ی حاضر نیز باید به عنوان بخشی از یک کار گروهی در راستای تهیه‌ی نسخه‌ی الکترونیک متون پهلوی به شمار آید.

روش کار

با توجه به آنچه درباره‌ی هدف ارائه‌ی این پایان‌نامه گفته شد، و با توجه به این نکته که نتیجه‌ی این پایان‌نامه قرار است در مرجع دست‌نوشته‌های پایگاه یادشده به عنوان مدخل مربوط به یکی از متون قرار گیرد، روش انجام کار از قرار ذیل در نظر گرفته شد:

۱- انتخاب متن مرجع: از بین دست‌نوشته‌های موجود، یکی به عنوان متن مرجع انتخاب می‌شود. در انتخاب این متن، دست‌نوشته‌ای ارجحیت دارد که توسط یکی از اساتید معتبر مورد بررسی انتقادی قرار گرفته باشد، یا یکی از این اساتید آوانویسی و/یا ترجمه‌ی خود را بر اساس این دست‌نوشته انجام داده باشند.

۲- انتخاب آوانویسی مرجع: از بین آوانویسی‌های موجود، جدیدترین آوانویسی که بر اساس دست‌نوشته‌ی مرجع (یا بسیار نزدیک به آن) باشد به عنوان آوانویسی مرجع انتخاب می‌شود. این آوانویسی با دست‌نوشته‌ی مرجع مطابقت داده می‌شود و تفاوت‌های احتمالی قرائت و اشتباهات چاپی از روی آوانویسی‌های دیگر، با مراجعه‌ی مستقیم به متن پهلوی یا با نظر اساتید راهنما و مشاور اصلاح می‌شود.

۳- انتخاب ترجمه‌ی واژگان: در ترجمه‌ی واژگان، از میان ترجمه‌های موجود، برابرنهاده‌ی فارسی‌ای برگزیده می‌شود که برای فارسی زبان امروزی آشنا و قابل فهم باشد؛ از انتخاب واژه‌های سره‌ی دور از ذهن و همچنین واژه‌های بیگانه‌ای که معادل فارسی رایج و جاافتاده‌ای دارند، خودداری می‌شود.

نکات فنی

در تهیه‌ی نسخه‌ی الکترونیک از آوانویسی مرجع، برای پرهیز از خطاهای ناگزیر حروف‌چینی دستی، نرم‌افزار خوانش الکترونیکی متن (OCR) Abbyy FineReader 7.0 برای تشخیص نشانه‌های خاص آوانویسی پهلوی آموزش داده شد و تمامی آوانویسی‌ها با استفاده از این نرم‌افزار خوانده شدند. نتیجه‌ی خوانش یک بار با نسخه‌ی چاپی مرجع مطابقت داده شد و اشتباهات برنامه OCR به این ترتیب اصلاح شد تا آوانویسی الکترونیک تا حد ممکن بدون خطا باشد.

آوانویسی الکترونیک به دست آمده، توسط برنامه‌ای که به همین منظور تهیه شده بود پردازش شد و اطلاعات لازم برای ایجاد ارتباط بین واژه‌های هم‌خانواده، جستجوی رایانه‌ای و ارائه‌ی واژه‌نما و واژه‌نامه‌ی الکترونیک، به همراه اطلاعات مورد نیاز برای ارجاع به دست‌نوشته‌ی مرجع به آن اضافه شد.

در پردازش نهایی آوانویسی، نمایه‌ای از واژه‌های موجود در آوانویسی تهیه شد و با مقایسه‌ی واژگان مشابه، برخی از اشتباهات باقی‌مانده از مرحله‌ی OCR کشف شد. در این پردازش برخی از اشتباهات چاپی احتمالی متن آوانویسی مرجع نیز کشف می‌شوند.

در نهایت آوانویسی پردازش شده، به صورت واژه‌نمای بسامدی ارائه‌شده در ادامه‌ی این پایان‌نامه صفحه‌بندی شد.

نکات در نظر گرفته شده در تهیه‌ی واژه‌نما

در ایجاد نسخه‌ی کاغذی از اطلاعاتی که در اصل برای ارائه‌ی الکترونیک تهیه شده‌اند، گزینه‌های فراوانی وجود دارد.

در تهیه‌ی واژه‌نمای حاضر نکات زیر در نظر گرفته شده‌اند:

- ۱- انتخاب مدخل: هر واژه، مستقل از مقوله‌ی دستوری یک مدخل در نظر گرفته شد.
- ۲- بسامد هر مدخل: برای هر مدخل، یک خط از دست‌نوشته‌ی مرجع، با ارجاع به شماره‌ی صفحه و خط، به عنوان بسامد در نظر گرفته شد و برای هر مدخلی کلیه‌ی بسامدهای موجود، به ترتیب ظهور در واژه‌نما آمده‌اند.
- ۳- گونه‌های یک واژه: در صورتی که از یک واژه، حالت جمع، نکره، یا با پسوندهای شخصی و مبهم آن در متن وجود داشته باشد، این گونه‌های زیر مدخل واژه‌ی اصلی و پس از بسامدهای گونه‌ی اصلی آمده‌اند. (ن.ک. مدخل kanizag و گونه‌های kanizag-ēw و kanizagān). واژگانی با پسوند -ān اگر به معنای حالت جمع یک واژه نیامده باشند، به عنوان مدخل جداگانه در نظر گرفته می‌شوند. (ن.ک. مدخل‌های Pābag

و (Pābagān). بقیه‌ی پسوندها، بجز آنچه در ابتدای این پاراگراف ذکر شد، یک مدخل جدید می‌سازند (مثلا tar- یا gar-)

۴- افعال: مدخل صرف‌های موجود از یک فعل، زیر مدخل مربوط به مصدر آن فعل آمده‌اند. (مثلا wēn زیر مدخل dīdan می‌آید). حتی در صورتی که یک مصدر بصورت مستقیم در متن نیامده باشد، هم این قاعده تغییری نمی‌کند.

متن حاضر

این پایان‌نامه که برای دریافت دانشنامه کارشناسی ارشد رشته فرهنگ و زبان‌های باستانی، با راهنمایی دکتر کتایون مزداپور و مشاوره‌ی دکتر فاطمه جدلی انجام شده است، شامل واژه‌نمای بسامدی متن «بندھشن ایرانی» می‌باشد.

دست‌نوشته‌ی مرجع استفاده شده برای این واژه‌نما متن «TD2» است که در جلد پنجاه و چهارم گنجینه دست‌نوشته‌های ایرانی [۷] به چاپ رسیده است.

آوانویسی مرجع این واژه‌نما، آوانویسی دکتر فاضل پاکزاد [۸] است که با آوانویسی مکنزی در «فرهنگ کوچک زبان پهلوی» [۱۲] مطابقت دارد.

برای انتخاب برابرهای واژگان از ترجمه‌ی دکتر مهرداد بهار [۹] استفاده شده است.

امید است این تلاش راه را برای پژوهشگران بعدی سهل و ساده کرده باشد و عرصه‌ای را معرفی نموده باشد که دیگر پژوهشگران را نیز به خود جلب کند.

در پایان لازم می‌دانم از زحمات اساتید عزیزم سرکار خانم دکتر کتایون مزداپور، سرکار خانم دکتر فاطمه جدلی و سرکار خانم دکتر زهره زرشناس سپاسگذاری کنم. همچنین لازم می‌دانم از دوست و همکلاسی عزیزم آقای محمد کرمانی که در تمامی مراحل آماده‌سازی این پایان‌نامه در کنار من بودند، تشکر کنم.

منابع و مأخذ

[1] "The College of St. Catherine: Classics: Iranian Fonts",

URL: <http://minerva.stkate.edu/offices/academic/classics.nsf/pages/avestafonts> ,
Accessed: Sep 2007

[2] "Avesta – Zoroastrian Archives", URL: <http://www.avesta.org>, Accessed:
Sep 2007

[3] "Early Indo-European Texts: Old Persian",

URL: <http://www.utexas.edu/cola/centers/lrc/ietexts/ope/> , Accessed: Sep 2007

[4] "SOAS: Study Asia, Africa and Middle East at University of London", URL:
<http://www.soas.ac.uk> , Accessed: Sep 2007

[5] "Unicode 4.1.0", URL: <http://www.unicode.org/versions/Unicode4.1>
Accessed: Sep 2007

[6] "TITUS", URL: <http://titus.uni-frankfurt.de/> , Accessed: Sep 2007

[۷] نوابی، ماهیار و جاماسپ آسا، کیخسرو. «دستنویس ت د ۲، بندهشن ایرانی، روایات

امید اشاوهشتیان و جز آن، بخش نخست»، چاپ اول، شیراز: موسسه آسیایی دانشگاه

پهلوی شیراز، ۱۳۵۷ (۲۵۳۷)

[۸] پاکزاد، فضل‌الله. «بندهشن، جلد ۱: متن انتقادی»، چاپ اول، تهران: مرکز دائره‌المعارف

بزرگ اسلامی، ۱۳۸۴

[۹] بهار، مهرداد. «بندهش»، چاپ سوم، تهران: توس ۱۳۸۵

واژه‌نمای بسامدی بندهشن ایرانی

روش استفاده از واژه‌نما

مدخل‌ها در واژه‌نما به ترتیب حروف الفبای انگلیسی مرتب شده‌اند. حروف خاص آوانویسی پهلوی، هم‌ارزش شبیه‌ترین حرف الفبای انگلیسی در نظر گرفته شده‌اند. (مثلاً هم‌ارزش a و š هم‌ارزش s) افعال ذیل مصدر آمده‌اند. ترتیب ذکر صرف‌های مختلف فعل ذیل مصدر، ترتیب الفبایی است نه ترتیب صرفی.

بر خلاف برخی واژه‌نامه‌ها، اسامی معنی با پسوند -īh و اسم‌های مصدر با پسوند -išn در جایگاه الفبایی خود آمده‌اند نه ذیل اسم یا مصدر مربوطه.

عدد	6480000	
	26. 8	baxt st nd har(w) axtar- (w) az aw š n 6480000

آب	āb	
	15. 2	az d m g t g nazdist sm n dud gar b sid gar
	17. 2	taxš az taxš w d az w d b az b
	17. 2	taxš az taxš w d az w d b az b
	17. 5	srešk (w) b d k ham g az b b d jud
	17. 8	ast k fradom g w d dud gar b d d
	18. 2	b ud urwar ud g spand ud mard ahlaw ud har(w) tis- (w) bar d ud

	19. 6	sm n b br h n d and mard- (w) ka d dast zam g
	19. 7	hil d ud pad dast ud p y raw d u-š t aškam(b) b
	19. 8	be st d pad n b l y b be taz d u-š d d
	19. 10	sid gar az b zam g d d gird ud d r-widarag ud ab -niš b an-abr z
	20. 7	st d az r n zam g ham g gy g b be st d
	20. 12	urwar b ud taxš har(w) wan- (w) urwar n b- (w)
	21. 3	d d ay r h b ud urwar -š andar gum zišn z r
	21. 9	d r h-iz az b D it and b l y xwad b d
	22. 2	fr z br h n d iy n n d šuhr taxš t hmagn b
	22. 13	zarg n h payd g h mad dud gar b d d
	23. 2	k -š wiz rišn n k -š b r šn be kard nazdist
	29. 4	ras d pad ay r h n meh m n g n Tištar b st n nd ud

abāg			با
	4. 4	ab g and abz r n u-š m n g h	
	9. 12	ud a-d n h a-d dest n h u-š im ud wiz rišn n k Ahreman ab g	
	10. 7	ud ward d k d m-iz Ohrmazd ab zag h ab g Ohrmazd	
	12. 14	aziš payd g h d d n iy n d n ab g d mdahišn h	
	14. 7	d n weh m zd sn n ab g b d n k n	
	19. 11	ham-dra(h)n y ab g pahn y ud pahn y ab g zah r st	
	19. 11	ham-dra(h)n y ab g pahn y ud pahn y ab g zah r st	
	21. 15	s lag r šn u-š Gay mart ab g g w az zam g br h n d	
	28. 7	ka pety rag ab g aw š n n gum xt	
	31. 10	ab g sr n n k kas n nim d r har(w) kas aziš	

abāg-iz			
	5. 4	Ohrmazd ab g-iz	w nag d nistan d m fraz m

ābān			آبها
	11. 1	niš n d n ka az r x n b n sard fr d ward d	
	22. 10	r z b n m h Ardwhišť panj r z abar pad t r z	
	24. 13	Šahrewar ud Spandarmad ud Hord d ud Amurd d ud Day ud dur ud b n ud	

Ābān			
	22. 15	t r z b n m h T r panj r z abar p d t r z	
	23. 13	b n t r z Day-pad-Mihr m h Day panj r z abar p d	
	25. 4	b n m h ud dur m h ud Day m h ud Wahman m h ud Spandarmad	

abar			درباره
	2. 8	abar bunišť h Ohrmazd ud pety rag h Gan(n) g-M n g	
	2. 9	pas abar iy n h g h n d m az bundahišn h t fraz m	
	2. 10	iy n az d n m zd sn n payd g pas abar x r k	
	4. 11	ud arešk-g hr h r y pad murnj n dan tag abar kard u-šť pas	
	5. 5	k r pad rag Gan(n) g-M n g šť h abar d šť ud guft	
	5. 6	k Gan(n) g-M n g abar d m man ay r h bar ud st yišn	
	5. 15	n pad r d padist-iz abar bar d u-šť guft Ohrmazd	
	6. 5	tuw n kardan pad d m man iy n padist abar bar d	
	15. 15	n -šť n tuw n kardan men d padist-iz abar	
	16. 13	abar d m-dahišn h g t g h ka Gan(n) g-M n g stard h	
	16. 14	ag r b d iy n-im abar nibišť s haz r s l	

	20. 9	abar rust and p y b l y ab -azg ud ab -p st
	22. 10	r z b n m h Ardwhišť panj r z abar pad t r z
	22. 15	t r z b n m h T r panj r z abar p d t r z
	23. 5	n panj r z abar p d t r z Anagr n n panj r z
	23. 8	ah rom urwar d d pad w st ud panj r z panj r z abar p d
	23. 13	b n t r z Day-pad-Mihr m h Day panj r z abar p d
	24. 3	m h Spandarmad panj r z abar p d t r z Spandarmad n panj r z
	25. 5	m h u-š n iyon h k- k fr ztar g w m abar
	26. 13	sp hbed- (w) abar aw š n sp hbed n gum rd
	30. 10	mard- (w) sag- (w) abar st n d ud be wih d abar iy n ud im
	30. 10	mard- (w) sag- (w) abar st n d ud be wih d abar iy n ud im

abārīg			دیگر
	13. 14	bun pas ab r g n haftom xwad Ohrmazd az d m	
	27. 5	P rand ud Mazd -d d ud ab r g az n mar kustagb n s l r	

abārīgān			دیگران
	15. 10	Tariz ud Zariz pas ab r g n d w n haftom xwad Gan(n) g- M n g	

abarmānīgān			بزرگان
	2. 1	wad-zam n h r y y-iz az d dag abarm n g n ud kay n	

abārōn			بد
	9. 11	ham-d dest n mand h Ahreman pad ab r n d m-dahišň h	

abārōnīh			گناه
	6. 8	gum zišn was k ab r n h w š warz nd k fr r n h	

abarraftār			فراز رونده
	31. 15	brahmag art št r h abarraft r az pas dušmen n	

abartar			بالا تر
	28. 3	pad k (x)šišn sp z nd abartar gum xtan n hil nd	

abarwēzīh			پیروزی
	4. 12	d d r h ud abarw z h freh az n xw š ab z	

abāxtar			شمال
	27. 3	ud Haft ring ab xtar sp hbed ud M x g h k m h	
	27. 11	u-š Haft ring pad kustag ab xtar n h k ka bgat	

abāyēd			بایستن
	4. 5	n d m pad n abz r andar ab y d fr z br h n d s haz r s l	
	9. 2	n k k r pad r mand h kardan ab y d pas az	
	13. 10	pad tan pas n an g h aziš be ab y d burdan	

abāyist			بایستن
	11. 7	ab yist ast k Way dagrand-xwad y g w d u-š	
	11. 10	ab yist Gan(n) g-M n g az st t r g h n xw š-tan	
	11. 14	Waran ab yist u-š nazdist d w n xwad h d d duš-rawišn h	

	13. 9	rad -š ab z g t g ab yist d d u-š n gtar
	15. 7	andar ab yist Gan(n) g-M n g pad n pety rag mand h
	15. 12	n kun d u-š n k h d m Ohrmazd n ab yist
	15. 13	d m Ohrmazd n k h d m Ahreman n ab yist Ohrmazd
	18. 8	har(w) abz r pad k (x)šišn andar ab yist andar n nih d

abāz		دوباره
	4. 12	d d r h ud abarw z h freh az n xw š ab z
	6. 2	murnj n dan u-š d m -z man d n n tuw n kardan k ab z
	7. 6	az d m pety rag h ab z d r d pas Ohrmazd
	7. 12	ud a-b y b d ab z tam bast w n iy n pad
	13. 9	rad -š ab z g t g ab yist d d u-š n gtar
	18. 15	k ab z dw ristan n hišt iy n gurd art št r

abāz-dārišnīh		بازداشتن
	17. 7	t hm u-š nazdist sm n d d pad ab z-d rišn h

abdom		فرجامین
	7. 5	pad n abdom ard g Gan(n) g-M n g ag r š y d kardan ud

Abdom		
	26. 1	Azara ud Naxw ud May n ud Abdom ud M š ha ud Spur ud Husraw ud

āb-ē(w)		
	17. 4	iy n g w d pad d n k fradom d m ham g b- (w)

	20. 12	urwar b ud taxš har(w) wan- (w) urwar n b- (w)
--	--------	--

abē-azg		بی شاخه
	20. 9	abar rust and p y b l y ab -azg ud ab -p st

abē-bīmīhā		بی بیم
	19. 1	k zr h paym xt st d k ab -b m h az k rez r

abē-nišēb		بی نشیب
	19. 10	sid gar az b zam g d d gird ud d r-widarag ud ab -niš b an-abr z

abē-pōst		بی پوست
	20. 9	abar rust and p y b l y ab -azg ud ab -p st

abēr-dūr		بسیار دور
	18. 4	d d r šn ud payd g ud ab r-d r ud x yagd s

Abesar		بزيسر
	25. 15	ud Pah ud Abesar ud Bašn ud Raxwat ud Taraha ud

abesihānd		از میان رفتن
	3. 15	n zam n be abes h nd t ka tan pas n baw d

abē-wardišnīh		بی گردش
	9. 8	m n g ab -wardišn h payd g b d n m n g k tis

	9. 9	Ohrmazd n pad bundahišn d d n ward d az m n g ab -wardišn h
--	------	--

abē-xār		بی خار
	20. 10	ud ab -x r ud tarr ud š r n u-š wisp sardag ud z r

abēzagān		پاکان
	28. 10	m rd gum zišn g n x r ab zag n azabar az an

abēzagīh		پاکی
	28. 6	ab zag h andar gum zag h d r y star a-gum zag h xw n h d

abēzagīhā		به پاکی
	10. 7	ud ward d k d m-iz Ohrmazd ab zag h ab g Ohrmazd
	29. 14	h nd ab zag h zam n ham widard ud h mw r n m-r z b d

abganēm		افکندن
	6. 11	n pašn n haz r s l fr z abgan m -š

abganīhēd		برافکنده شدن
	10. 13	m n abgan h d br n pad zam n p s dag fr z ških d ud

a-bōy		بی حس
	7. 12	ud a-b y b d ab z tam bast w n iy n pad

abr		ابر
------------	--	-----

	29. 3	gum rd w d ud abr ud taxš W zišt k ka bgat
	29. 7	ham-k r ud ham-ay r taxš W zišt ud w d ud abr

abrang			اورنگ
	2. 3	gum xt ud pad abrang n hu-d n n saxwan ud brahm ud paristišn	

abzār			ابزار
	4. 5	n d m pad n abz r andar ab y d fr z br h n d s haz r s l	
	18. 8	har(w) abz r pad k (x)šišn andar ab yist andar n nih d	

abzārān			ابزارها
	4. 4	ab g and abz r n u-š m n g h	

abzār-ē(w)			
	11. 9	ka-š d m-iz d d Way-iz abz r- (w) -š pad k r andar	
	15. 6	fr z br h n d y-iz abz r- (w) bud -š pad d m-dahišn h	

abzōnīg			افزونگر
	8. 6	ud ham -r y n d r ud abz n g ud harwispniger d r b d	
	18. 13	kunišn mand ud g h ud abz n g ud wiz d r m n g sm n	

abzōnīgih			افزون گری
	12. 8	r šn h r st-g wišn h ud az r st-g wišn h abz n g h	
	15. 1	w stom pahik r p š m l ud pas m l h št h abz n g h	

a-čārag			بی چاره
	5. 14	k Ohrmazd andar y a- rag d r y š t h p š d r d	

a-čāragihā			به ناچار
	8. 14	raw g be baw d u-š a- rag h pety rag ag r	

a-dādestānīh			نا همداستانی
	9. 12	ud a-d n h a-d dest n h u-š im ud wiz rišn n k Ahreman ab g	

a-dānīh			نادانی
	9. 12	ud a-d n h a-d dest n h u-š im ud wiz rišn n k Ahreman ab g	

a-dōstīh			نادوستی
	5. 12	be h z m harwisp d m t a-d st h	

ādur			آتش
	24. 13	Šahrewar ud Spandarmad ud Hord d ud Amurd d ud Day ud dur ud b n ud	
	25. 4	b n m h ud dur m h ud Day m h ud Wahman m h ud Spandarmad	

ādurestarēn			خاکستری
	11. 11	d m fr z kirr n d pad n kirb sy durestar n	

afsēnišn			نابودی
	7. 9	ud afs nišn d w n ud rist- x z ud tan pas n	
	7. 11	nim d Gan(n) g-M n g ka-š ag r h xw š ud afs nišn d w n h mist d d stard	

āgāh			آگاه
	18. 13	kunišn mand ud g h ud abz n g ud wiz d r m n g sm n	

agar			اگر
	5. 8	ud a-p hišn baw u-š im n k agar ard g n s r n	
	6. 4	d nist k agar zam n k r z r-iz- -š n kun m	

agār			افکندن
	5. 9	xwad n ag r ud m n har(w) d (w) n s d-abg r h u-š	
	7. 5	pad n abdom ard g Gan(n) g-M n g ag r š y d kardan ud	
	8. 1	ag r b d Gan(n) g-M n g az an g h pad d m n Ohrmazd	
	8. 14	raw g be baw d u-š a- rag h pety rag ag r	
	10. 5	k Gan(n) g-M n g ag r baw d paym nag- (w) dw zdah haz r s l	
	12. 4	xw š-tan padiš wattar be kard k ag r be baw d	
	12. 7	ag r baw d Ohrmazd az st	
	16. 14	ag r b d iy n-im abar nibiš t s haz r s l	

agārēnēd			از کار انداختن
	6. 12	d nist k pad n zam n kardan ag r n d Gan(n) g-M n g	

agārīh			از کار افتادگی
	7. 8	be guft u-š fraz m-p r z h xw š ud ag r h Gan(n) g-M n g	
	7. 11	nim d Gan(n) g-M n g ka-š ag r h xw š ud afs nišn d w n h mist d d stard	
	9. 14	ud a-sazišn h Ohrmazd ud ag r h ud xwad-d šag h	